

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/25/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319200891
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6319200891.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa A. U. P., bytom ako matka, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Brezne, dieťa rodičov, otca: P. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. B. XXX, občan Talianskej republiky, zastúpený JUDr. Václavom Sosnom, advokátom so sídlom Nám. slobody 2, 909 01 Skalica a matky: P. P. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O., V. XXXX/XXX, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu O. č.k. 1P/37/2019-25 zo dňa 25.04.2019, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Brezno uznesením č.k. 1P/37/2019-25 zo dňa 25.04.2019 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletú A. U. P. do osobnej starostlivosti matky na čas do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva rodičov maloletej a úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vedenom na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 2P/44/2018. Vo zvyšku (ohľadne úpravy styku dieťaťa s otcom) návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Právne vec odôvodnil poukazom na ustanovenia zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) ohľadne právnej úpravy neodkladného opatrenia. Maloleté dieťa zveril dočasne do osobnej starostlivosti matky s prihladením na vek maloletého dieťaťa, celodennú starostlivosť matky o dieťa, s prihladeným na pracovnú vyťaženosť otca a z jeho strany potreby využívať služby detských jasí, za účelom záruky zachovania stabilného, bezpečného výchovného prostredia pre zdravý fyzický a psychický vývin maloletej. Trvanie neodkladného opatrenia obmedzil dočasne do právoplatného rozhodnutia o návrhu matky na rozvod manželstva a úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Styk otca s dieťaťom neupravil vzhľadom na nekonkrétny návrh zo strany matky. O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na ust. § 52 CMP.

2. Proti rozhodnutiu okresného súdu podal odvolanie otec maloletého dieťaťa. Namietal, že súdne rozhodnutie nerešpektuje prvoradý záujem maloletého dieťaťa, ktorým je zachovanie rovnocenného vzťahu k obidvom rodičom, ako ani súd nezohľadnil tú skutočnosť, že brat maloletej, t.j. E. P. zostal bývať výlučne s otcom v dome v V. B., ktorý je domovom aj pre maloletú A. U.. Otec je spôsobilý poskytovať všetku starostlivosť a zabezpečovať v plnom rozsahu výchovu a výživu aj maloletej dcéry. Podľa názoru otca odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie je nedostatočné a je nepresvedčivé. Za vadu konania považuje aj skutočnosť, že súd neupravil styk s maloletou druhému rodičovi, t.j. otcovi. Následne otec maloletého dieťaťa poukázal na to, že rozpad rodiny zavinila matka z dôvodu nevery a otehotnenia s iným mužom a opustenia spoločnej domácnosti. Neprihliadla na záujem maloletých

detí, a preto je v ich záujme, aby boli zverené do výlučnej starostlivosti otca. Prvoradým záujmom maloletého dieťaťa je zachovanie rovnocenného vzťahu k obidvom rodičom a záujem maloletého dieťaťa je potrebné skúmať a vykladať čo najširšie. Okresný súd neprihliadol na to, že maloletý E., brat maloletej A. U., bol zverený do starostlivosti otca, a že zverením maloletej A. U. do starostlivosti matky bude kontakt obidvoch súrodencov vzhľadom na ich vzdialenosť značne obmedzený. Nariadením striedavej osobnej starostlivosti by boli lepšie zaistené potreby maloletých detí. Otec maloletej tiež poukázal na to, že navrhovateľka v podanom návrhu neosvedčila potrebu bezodkladne upraviť pomery, a preto neboli splnené podmienky na vydanie napadnutého rozhodnutia. Návrh matky nebol podaný dôvodne, pretože v danom prípade nie je potreba okamžitej dočasnej úpravy právnych pomerov. Matka neuviedla a nepreukázala žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali naliehavosť potreby dočasnej právnej úpravy maloletého dieťaťa. Na základe uvedených skutočností otec maloletého dieťaťa navrhol, aby súd odvolaniu vyhovel, napadnuté rozhodnutie zrušil a rozhodol tak, že návrh matky zamietne alebo zmenil a dočasne zveril maloletú A. U. do osobnej starostlivosti otca. Alternatívne navrhol maloletého dieťa dočasne zveriť do striedavej starostlivosti rodičov. Otec maloletého dieťaťa k odvolaniu pripojil potvrdenie Materskej školy V. B. ohľadne maloletého E. P., ktorý navštevuje túto materskú školu, a o tom, že zo strany otca je venovaná náležitá pozornosť dieťaťu, pričom matka sa o dieťa informovala v školskom roku len 1x. Pripojil tiež uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23CoP/5/2019 - 51 zo dňa 28.01.2019, ktorým bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Skalica č.k. 7P/48/2018-10 zo dňa 21.09.2018 v časti, kde súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril maloletého E. do osobnej starostlivosti otca, ako aj pripojil samotné rozhodnutie okresného súdu.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca maloletého dieťaťa uviedol, že je v záujme maloletého dieťaťa bezprostredná blízkosť matky. Maloleté dieťa má k matke vytvorenú silnú citovú vzťahovú väzbu, nachádza sa vo vývinovom období, v ktorom je prítomnosť a láska matky veľmi dôležitá pre ďalšie vývinové obdobie dieťaťa. V starostlivosti o maloleté dieťa zo strany matky neboli zistené žiadne nedostatky. Matka dieťaťu poskytuje starostlivosť na veľmi dobrej úrovni.

4. Matka maloletého dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že jeho tvrdenia nezodpovedajú skutočnosti. Je nepochybné, že pri svojom rozhodovaní okresný súd veľmi dôsledne zvažoval aký je záujem maloletého dieťaťa A. U. z hľadiska starostlivosti o ňu. Čo sa týka maloletého E., tento zostal bývať od mesiaca august 2018 s otcom, pričom vzhľadom na značnú pracovnú záťaž otca, starostlivosť o maloletého zabezpečujú starí rodičia zo strany otca, ktorý však neovládajú slovenský jazyk. Nezodpovedá skutočnosti ani tvrdenie otca, že mu odníma styk s maloletou dcérou, pretože na základe dohody styk otcovi s maloletou umožňuje. Okresný súd zobral do úvahy vek maloletej dcéry, ako aj stanovisko ošetrojúcej lekárky a tiež správu z prešetrenia pomerov v domácnosti matky. Pokiaľ by maloleté dieťa zostalo u otca, musel by ju dávať do jasli, pretože má pracovné povinnosti. Ani tvrdenie otca ohľadne rozpadu rodiny nezodpovedá skutočnosti. K rozpadu došlo z dôvodu nevery otca, a to už v roku 2013, pričom matka nadviazala známosť s iným mužom iba z toho dôvodu, že si bola vedomá toho, že ich manželstvo neplní svoj účel a z tohto dôvodu podala návrh na rozvod. Čo sa týka styku otca s maloletou dcérou je pravdou, že vzdialenosť medzi bydliskami rodičov detí je pomerne značná, avšak v prvom rade musí súd sledovať záujem maloletých detí pochádzajúcich z manželstva. V súčasnosti nie je vhodná striedavá osobná starostlivosť, čo potvrdila i ošetrojúca lekárka Q. O.. Striedanie prostredia medzi matkou, otcom a detskými jasliami, nie je pre dieťa vo veku maloletej A. U. vhodné. Čo sa týka tvrdenia otca, že matka neprejavuje o dieťu trvalý záujem a uprednostňuje svoje záujmy pred záujmami maloletých detí, k tomu uviedla, že má záujem zabezpečovať aj výchovu maloletého E., aby vyrastal spoločne s maloletou sestrou a aby bol medzi nimi vytvorený prirodzený citový vzťah, aký má byť medzi súrodencami. Na základe uvedených skutočností navrhla uznesenie Okresného súdu Brezno potvrdiť. K vyjadreniu priložila zápisnicu o pojednávaní Okresného súdu Skalica sp. zn. 2P/44/2018 zo dňa 14.05.2019, z ktorej vyplýva, že na danom pojednávaní okresný súd rozhodol o rozvode manželstva, manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol a obe maloleté deti, maloletého E. i maloletú A. U. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého E. v sume 90,- Eur mesačne a na maloletú A. U. v sume 70,- Eur splatných k rukám matky. Zároveň upravil styk otca s maloletými deťmi na každý páry týždeň v mesiaci od štvrtka od 15.00 hod. do nedele 18.00 hod. s tým, že deti si budú s otcom navzájom odovzdávať v mieste bydliska matky.

5. Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloleté dieťa je upravené v § 367 a nasl. CMP (Civilný mimosporový poriadok).

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, bez viazanosti rozsahom odvolania a bez viazanosti odvolacími dôvodmi (§ 65, § 66 CMP), bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP) uznesenie okresného súdu o nariadení neodkladného opatrenia potvrdil ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov tohto rozhodnutia s doplnením ďalších dôvodov a vporiadaním sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní otca maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

12. Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

13. Nakoľko konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých možno začať aj bez návrhu, odvolací súd nebol viazaný rozsahom odvolania, ani odvolacími dôvodmi.

14. Po preskúmaní rozhodnutia okresného súdu na základe odvolania otca maloletého dieťaťa, odvolací súd považuje rozhodnutie okresného súdu ako súdu prvej inštancie za vecne správne. Rozhodnutie vychádza zo správnych skutkových a právnych záverov tak, aby bol zistený skutočný stav veci, ako to predpokladá ustanovenie § 35 CMP.

15. Odvolací súd rozhodoval o odvolaní otca maloletého dieťaťa proti uzneseniu okresného súdu o nariadení neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého v zmysle § 367 ods. 1, 2, 3 CMP.

16. Obsah takéhoto neodkladného opatrenia sa bezprostredne dotýka maloletého dieťaťa, pričom však nejde o zverenie do výchovy, ale zákon používa pojem starostlivosť, keďže ide len o jednu zložku v rámci obsahu výchovy ako takej. Odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti druhého z rodičov je faktickým opatrením a neanticipuje otázku budúcej výchovy. Osobitnej povahy inštitútu neodkladného opatrenia zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhoduje bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli v súvislosti s podaným návrhom osvedčené. Dokazovanie má tak v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný prístup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút vysokej pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. K dosiahnutiu náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska procesného a hmotného práva legitimizuje vyhovujúci výrok, a teda nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia. Vzhľadom na uvedené špecifické okolnosti je súd povinný vždy vyhodnotiť, či je návrh z objektívneho hľadiska presvedčivý, a či reálne došlo k osvedčeniu všetkých skutočností, ktorými je nariadenie neodkladného opatrenia, v konkrétnom prípade podmienené. Pri neodkladných opatreniach, ktoré majú zabezpečovací a preventívny charakter, je preto súd primárne povinný vyhodnotiť, či nariadenie neodkladného opatrenia to bude spĺňať.

17. Okresný súd správne vyhodnotil, že celkové okolnosti prípadu vzhľadom na vek maloletého dieťaťa, jeho vývinové potreby, citovú naviazanosť na matku osvedčujú, že aktuálne je vhodnejšie maloleté

dieťa dočasne zveriť do osobnej starostlivosti matky. V tomto prípade ide však o neodkladné opatrenie, ktoré má len dočasný charakter, a to na čas do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva rodičov maloletej a úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom pochádzajúcim z manželstva vedenom na Okresnom súde Skalica pod sp. zn. 2P/44/2018. Až v rozhodnutí o rozvode manželstva sa s konečnou platnosťou rozhodne o následnom výchovnom prostredí maloletých detí, a teda ktorému z rodičov bude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prípade do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

18. V čase rozhodovania Krajského súdu v Banskej Bystrici už bolo preukázané, že k rozhodnutiu o rozvode manželstva došlo na pojednávaní na Okresnom súde Skalica v konaní sp. zn. 2P/44/2018, kedy manželstvo matky a otca maloletého dieťaťa bolo rozvedené, obe maloleté deti, teda syn E., ako aj maloletá dcéra A. U. boli zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok a zároveň bola určená vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom, ako aj upravený styk otca s maloletými deťmi. Rozhodnutie okresného súdu doteraz nenadobudlo právoplatnosť.

19. Matka maloletého dieťaťa v tomto konaní pri podaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia hodnoverne osvedčila dôvodnosť nároku, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana, a to starostlivosť o maloleté dieťa do času, kým nebude rozhodnuté vo veci samej na základe hlbšieho a dôkladnejšieho dokazovania. Okresný súd pri vyhovení návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia správne posúdil, že záujem maloletého dieťaťa na nerušenom výchovnom prostredí bude lepšie zabezpečený vyhovením návrhu a nariadením neodkladného opatrenia.

20. Okresný súd pri rozhodnutí o nariadení neodkladného opatrenia správne prihliadol najmä na záujem maloletého dieťaťa, jeho citové väzby a vývinové potreby, ako aj aktuálne stabilitu výchovného prostredia. Znamená to, že súd dbal na to, aby sa zabezpečili čo najpriaznivejšie podmienky pre zdravý a zdarný vývoj dieťaťa, jeho citové väzby, a to nielen k matke, ale k oboj rodičom. Okresný súd v rozhodnutí o nariadení neodkladného opatrenia síce neupravil styk otca s maloletou dcérou, avšak je zrejmé, že k styku dochádza na základe dohody rodičov, a to aj s prihliadnutím na to, že maloletý syn E. bol zase dočasne zverený do osobnej starostlivosti otca, kde rovnako styk dieťaťa s matkou nebol súdom upravený. Odvolací súd nespochybňuje pozitívny vzťah otca, nielen k synovi E.vi, ale aj k maloletej dcére A. Aurore, ako ani jeho záujem o zabezpečenie základných potrieb oboch detí s prihliadnutím na jeho vlastnú osobnosť, avšak v tomto štádiu konania sa javí stabilita výchovného prostredia poskytovaná matkou maloletého dieťaťa dcére A. U. za priaznivejšiu, než akú môže ponúknuť otec dieťaťa, a to aj vzhľadom na potrebnú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, vyplnenie jeho voľného času, s prihliadnutím na záujmy a potreby dieťaťa vzhľadom na jeho vek.

21. Pokiaľ otec maloletého dieťaťa poukazoval v odvolaní na okolnosti, ktoré viedli k rozpadu manželstva, tieto okolnosti sú dôležité pre konanie o rozvod manželstva a nemôžu mať vplyv pre dočasnú úpravu výchovného prostredia detí. Odvolací súd z uvedených dôvodov námietky odvolateľa (otca maloletého dieťaťa) nepovažoval za dôvodné, stotožnil sa s názorom okresného súdu, nariadenie neodkladného opatrenia považoval za vecne správne, a preto ho v celom rozsahu potvrdil. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu spĺňa vyžadované náležitosti v zmysle § 220 ods. 2 CSP, rozhodnutie je riadne skutkovo a právne odôvodnené, presvedčivé, bez procesných väd, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutia vo veci.

22. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

a) ktorému súdu je určené,

b) kto ho robí,

c) ktorej veci sa týka,

d) čo sa ním sleduje a

e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).